

สุขภาพคนไทย

2563

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม (วปส.) มหาวิทยาลัยมหิดล
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

สองทศวรรษ

ปฏิรูปการศึกษาไทย

ความล้มเหลว

และความล้มเหลว

สุขภาพคนไทย 2563 : สองทศวรรษปฏิรูป

WA100 ส181ส 2563

B0053276
bib:13399115767

12 หน

10 สก

4 ผลงานดี ๆ เพื่อสุขภาพคนไทย

เยาวชนไทย

นอกกล่าว

รายงานสุขภาพคนไทยฉบับปี 2563 นี้ นับเป็นฉบับที่ 17 หากเปรียบตามช่วงชีวิตของคนก็ถือว่ากำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่กำลังเติบโตต่อไปเพื่อเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว รายงานฉบับนี้ ทำหน้าที่บันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในแต่ละปี นำเสนอข้อมูลตัวชี้วัดที่เป็นประโยชน์ และหยิบยกประเด็นสุขภาพและสังคมที่เป็นเรื่องเด่นมานำเสนอในแต่ละฉบับ หากมองย้อนกลับไปจะเห็นว่าบางสถานการณ์ที่เคยเป็นปัญหา อาจกำลังมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ขณะที่บางสถานการณ์ก็ยังคงเป็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ตก หรืออาจจะกำลังย้อนกลับมาเป็นปัญหาใหม่

ในฉบับนี้ ส่วนตัวชี้วัด นำเสนอ 12 หมวดตัวชี้วัด “สุขภาพวัยรุ่นและเยาวชนไทย” โดยแบ่งหมวดตัวชี้วัดออกเป็นหมวดที่ 1-3 สถานะสุขภาพ ทางกาย จิต และสังคม หมวดที่ 4-8 ปัจจัยกำหนดสุขภาพด้านพฤติกรรม เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร การมีกิจกรรมทางกาย พฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพอื่น ๆ และพฤติกรรมเสี่ยงทางสังคม หมวดที่ 9-11 ปัจจัยกำหนดสุขภาพด้านสภาพแวดล้อม เกี่ยวกับสื่อออนไลน์ ครอบครัว การศึกษาและการทำงาน และหมวดที่ 12 นโยบายของไทยที่มีต่อวัยรุ่นและเยาวชน โดยวัยรุ่นและเยาวชนในที่นี้ครอบคลุมประชากรในช่วงอายุ 10-24 ปี

เลขหมู่..... WA 100

..... ส. 18.1 ส. 2563

เลขทะเบียน..... 00053276

..... ฉบับเดือน ปี 14 ก.ย. 2563

สารบัญ

12 หมวดตัวชี้วัด “สุขภาพวัยรุ่นและเยาวชนไทย”

1. สุขภาพกาย	10
2. สุขภาพจิต	12
3. สุขภาพสังคม	14
4. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	16
5. กิจกรรมทางกาย	18
6. พฤติกรรมทางเพศ	20
7. พฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพอื่น ๆ	22
8. พฤติกรรมเสี่ยงทางสังคม	24
9. สื่อสังคมออนไลน์	26
10. ครอบครัวยุควัยรุ่นและเยาวชน	28
11. การศึกษาและการทำงาน	30
12. นโยบายของไทยต่อวัยรุ่นและเยาวชน	32

10 สถานการณ์เด่นทางสุขภาพ

1. ฝุ่น PM 2.5 มหันตภัยสุขภาพของไทย 36
2. แผนสามสารเคมีการเกษตร:
การต่อสู้ที่ยืดเยื้อ 41
3. วิกฤตขยะพลาสติกในทะเล
ปลุกคนไทยลดขยะพลาสติก 47
4. ภาวะซึมเศร้าของเด็กและเยาวชน:
จะช่วยอย่างไร? 53
5. จับตามนโยบายกัญชาเสรี ขยายฝันหรือทำจริง? 58
6. การควบคุมโรงพยาบาลเอกชน:
นโยบายสุขภาพปะทะทุนนิยมการแพทย์ 63
7. บุหรี่ไฟฟ้า: มหันตภัยยุค 4.0
ที่คุกคามสุขภาพคนไทย 69
8. รับมือสังคมสูงวัย: ไทยตั้งศูนย์อาเซียน
เพื่อสังคมสูงอายุอย่างมีศักยภาพและนวัตกรรม (ACAI) 74
9. กระแสนิยมเดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพ
สู่ยุคเมืองฟูของธุรกิจกีฬา 79
10. อีสปอร์ต: กีฬาหรือเกมกลธุรกิจข้ามชาติ? 83

4 ผลงานดี ๆ เพื่อสุขภาพคนไทย

1. หมอวิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร 88
กับรางวัลอันทรงเกียรติจาก WHO
2. ระบบสุขภาพไทยติดอันดับนำ
ของเอเชียและของโลก 89
3. UNESCO ยกย่องหลวงปู่มั่นและสมเด็จพระ
มหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
เป็นบุคคลสำคัญของโลกสาขาสันติภาพ 90
4. “1 วัด 1 โรงพยาบาล” ขับเคลื่อน
ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ 91

เรื่องพิเศษประจำฉบับ

- สองทศวรรษ ปฏิรูปการศึกษาไทย 94
ความล้มเหลวและความสำเร็จ

ภาคผนวก

- เกณฑ์ในการจัดทำรายงาน 118
“สุขภาพคนไทย 2563”
รายชื่อคณะกรรมการชี้ทิศทาง 121
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ 122
รายชื่อคณะทำงานจัดทำรายงานสุขภาพคนไทย 123
บรรณานุกรม 124